

Slaget som forandret verden eller det er utrolig hva man ikke vet.

Av Ingebrigt Steen Jensen

Jeg er begeistret for Røde Kors, så jeg ble glad da de ba meg skrive teksten til en annonse for dem. Da jeg fikk høre at teksten skulle handle om Slaget ved Solferino, var jeg plutselig ikke fullt så glad. Hadde det vært et slag ved Solferino som jeg burde visst om? Når var det? Hvem slåss? Og hvorfor var det viktig?

Jeg er omtrent gjennomsnittlig god på slag, vil jeg tro. Jeg kan om det på Stiklestad og det litt senere (eller var det før?!!) ved Svolder. Jeg kan om slaget ved Stalingrad og om franskmennenes nederlag i Vietnam etter slaget ved Dien Bien Phu. Jeg har lest om slaget ved Little Big Horn i Morgen Kane og vet at Battle of Britain kanskje snudde 2. verdenskrig.

Men slaget ved Solferino? Har du hørt om slaget ved Solferino?

Verdens mest berømte merke ble skapt som følge av slaget ved Solferino. Det merket er et rødt kors på hvit bunn. Verden over vet mennesker at merket står for barmhjertighet, upartiskhet og frivillig hjelp til mennesker ved krig og katastrofer.

Så er det kanskje ikke rart at merket ble unnfanget av en katastrofe?

Slaget ved Solferino i Nord-Italia den 24. juni 1859 var et av de mest redselsfulle i menneskehetens historie. 350.000 soldater utkjempet det. Etter et ni timer sammenhengende kaos av geværskudd, bajonetter, nedslakting og lemlestelse, lå

40.000 menn i et mareritt av lidelse og skrek etter hjelp. De fleste var hugget halvt i stykker.

Den sveitsiske forretningsmannen Henri Dunant, da 31 år gammel, opplevde uforvarende dette helvete på jord. Han maktet å organisere frivillig behandling av de sårede, i landsbyen Castiglione like ved slagmarken, og opplevde der den merkverdighet at lokalbefolkningen ikke brød seg om de såredes nasjonalitet. Tutti Fratelli, lød mottoet. Alle brødre – enten de lidende var østerrikere, franskmenn eller italienere. De førstnevnte tapte slaget mot de to sistnevnte forøvrig, men de viktige historiske konsekvenser var noen helt andre.

Henri Dunant skrev etter skrekoppvelsen en liten bok: Les souvenir de Solferino; Minner fra Solferino. Boken la grunnlaget for at den første Geneve-konvensjonen om rettighetene til soldater i krig ble undertegnet fem år etter. Året deretter ble Det Internasjonale Røde Kors etablert, også det i Sveits, tilskyndet av at Dunant var sveitser.

Fra å være en organisasjon for å ta vare på menneskers rettigheter i krig, ble Røde Kors en organisasjon også for menneskers rettigheter i fred – enten de rammes av sult, naturkatastrofer, sykdom eller overgrep.

Slaget ved Solferino forandret verden, men jeg hadde aldri hørt om det før jeg ble bedt om å skrive denne teksten. Kanskje hadde ikke du

det heller, før nå. Men nå har du hørt om det. Så nå kan vi kanskje sammen stjele formuleringen Winston Churchill brukte etter Battle of Britain. Den var sann om det britiske luftforsvarets heroiske innsats, men kanskje enda sannere om Henri Dunant og hans frivillige samaritaner ved Solferino:

Aldri har så mange hatt så få å takke for så mye.

Selve grunnlaget for Røde Kors ble lagt av Henry Dunant på slagmarken i Solferino i 1859: Å gi hjelp til ofre i krig – uansett hvilken side de tilhører. Det er nøytraliteten og uavhengigheten som har gjort organisasjonen i stand til å utføre nødhjelp der ingen andre har sluppet til. Røde Kors har også et internasjonalt mandat til å overvåke at stridende parter respekterer regler i krig.

Gjennom 150 år har organisasjonen berørt millioner av menneskers liv. Også livet til forfatter Ingebrigt Steen Jensen. Du finner flere historier og mer om Røde Kors på www.rodekors.no

Røde Kors

På ofrenes side i 150 år